

K VELENÍ TÝLU

Charakteristické vysoké tempo operací, rychlé změny situace na bojišti a nerovnoměrný vývoj boje i operace má vliv na velení vojskům a všestranné zabezpečení boje a operace, v tom i týlového zabezpečení. Velký rozmach operací, vysoká nasycenost vojsk technikou a ničivé účinky soudobých zbraní kladou značně vyšší nároky na materiální a zdravotnické zabezpečení vojsk.

Stále narůstající spotřeba zásob vojsky, zejména munice, PHM i ostatního materiálu, má za následek zvýšení pohyblivé zásoby u vojsk (především všech druhů munice) a zabezpečení tak vyšší samostatnosti útvarů a svazků. Současně s tím musíme vytvořit předpoklady pro realizaci nepřetržitého doplňování vojsk zvýšenými objemy zásob v každodenní činnosti. Tyto základní požadavky nemůžeme v plném rozsahu zabezpečit v současných organizačních strukturách a proto zavádíme nové struktury v týlu vševojskových svazků a v nejbližší době je zavedeme i v operačním týlu. Rozhodujícím důvodem jejich zavedení je tedy zkvalitnění dopravně zásobovacího systému na všech stupních. Jde o účelné zvýšení dopravních i materiálních prostředků. Souběžně s určitou mírou centralizace týlových útvarů a zařízení v nových organizačních strukturách vytváříme podmínky pro optimální velení týlu, zabezpečení lepších pracovních podmínek některých TÚZ i ochrany a obrany týlu.

U vševojskového svazku vytváříme prapor materiálního zabezpečení (prpmz), který v sobě integruje tři prvky staré organizace (automobilní prapor, sklady a polní pekářny). Není to ale pouze mechanické sloučení těchto prvků, protože dopravní kapacitu zvyšujeme téměř dvakrát, počet dopravních rot zvyšujeme o jednu a zavádíme prostředky hromadného doplňování PHM.

Všechny TÚZ vševojskového svazu (kromě zdravotnických a silničních) soustřeďujeme do brigády materiálního zabezpečení (bmz). Automobilní pluk rušíme a v nově vytvořené organizaci bmz máme čtyři apr a jeden cpr (to je o jeden prapor více) se zvýšením dopravní kapacity asi o 20 %. Nově zavádíme rotu hromadného doplňování PHM. Zvýšené manipulaci s materiálem odpovídá složení praporu obsluhy, zřizujeme i rotu oprav týlové techniky. Dále jsou v bmz všechny sklady, spojovací i zabezpečovací jednotky, polní pekářny, oddíly polních prodejen a kořistní rota.

Obdobně vytváříme u vyššího svazu brigádu materiálního zabezpečení (bmz), která na rozdíl od bmz svazu má místo roty oprav týlové techniky prapor, více skladů a polní masný závod (PMZ). Jak bmz svazu, tak i vyššího svazu, jsou plně mobilní.

Nově vytvořená týlová základna vyššího svazu je vázána na železnici. Kromě jednotek zabezpečení má všechny stacionární sklady, útvary obsluhy, polní pekářny, polní masné závody, oddíly polních prodejen a prádelny, prapor oprav týlové techniky a kořistní rotu.

Tyto prvky operačního týlu mají ve své organizační struktuře prostředky pro rozvinování a obsluhu výdejních míst a jsou schopny vyčleňovat oddělení z neorganických prostředků.

Současně i předpokládané změny v organizačních strukturách vojskového a operačního týlu mají určitý vliv na formy a způsoby velení týlu. Přitom ale nemějí podstatu velení týlu, která musí zabezpečit:

— udržování vysokého morálně politického stavu příslušníků týlu a neustálou připravenost týlu k všestrannému zabezpečení vojsk,

— potřebnou informovanost o úkolech, situaci, jejich hlubokému ujasnění a zhodnocení,

— včasné stanovení úkolů pro týl a jejich rychlé předání vykonavatelům,

— správné plánování a přesnou organizaci týlového zabezpečení,

— organizaci součinnosti v práci týlu,

— neustálou kontrolu plnění rozkazů, týlových nařízení a směrnic,

— organizaci spolehlivého spojení při dodržování zásad utajeného velení.

Velení týlu jako systém i nadále tvoří souhrn konkrétních orgánů velení, technických prostředků, zařízení a norem. Je tedy hmotnou podstatou velení, jehož funkcí je proces velení, tj. konkrétní a cílevědomá činnost orgánů velení. Pro velení týlu zůstávají a současně se i prohlubují jeho charakteristické rysy, jako je především pevnost, nepřetržitost a pružnost.

Pevné velení týlu spočívá v rozhodné realizaci přijatých rozhodnutí a nařízení k týlovému zabezpečení boje a operace. Požadavek nepřetržitosti velení týlu vyžaduje pevné, spolehlivé a utajené spojení, správnou organizaci a činnost týlových velitelských stanovišť i ostatních orgánů velení týlu a zejména pak včasné zabezpečení a proniknutí úkolů. Pružné velení týlu znamená pak operativně, včas a odpovídajícím způsobem reagovat na změny situace, k nim se správně rozhodnout, rozhodnutí včas zabezpečit a doručit včetně vytvoření maxima času pro realizaci u podřízených.

Tyto obecné zásady musíme respektovat při velení týlu v nových organizačních strukturách. Současně ale musíme respektovat i změny v organizačních strukturách. Jaký tedy mají vliv nové organizační struktury na formy a způsoby velení týlu?

1. Zvyšujeme centralizaci velení týlu, tj. pravomoc a současně i zodpovědnost náčelníků týlu svazků, svazu i vyššího svazu za přímé a komplexní řízení TSÚZ a tím i jejich štábů týlu, jejichž prostřednictvím velení realizujeme.

2. Měníme rozsah a formy týlové součinnosti na místech velení týlu i v rámci nově vytvořených struktur.

3. Zvýrazňujeme úlohu a odpovědnost velitelů a štábů nově vytvořených struktur, zejména za komplexní realizaci dopravně zásobovacích i ostatních úkolů týlového zabezpečení.

V praktické činnosti náčelníků týlu to znamená, že rozhodnutí a následně i rozkazy (nařízení), které k jeho realizaci vydávají, musí vydat a zpracovat komplexně. Aby tomu tak bylo a podřízený velitel dostal včas všechny podklady pro svou plánovací a realizační činnost, musíme ještě

před vydáním rozkazu (nařízení) vyřešit všechny součinnosti otázky jak se svými podřízenými náčelníky, tak i s ostatními. Tato činnost je pro NT-ZV sice náročnější, ale prakticky vylučuje rozdílnost v pochopení a různé interpretace jeho rozhodnutí podřízenými. Tím ale nesnižujeme zodpovědnost jednotlivých odborných náčelníků, kteří v duchu vydaného rozkazu (nařízení) současně vydávají i své odborné pokyny. Náčelník týlu svazku tedy nevydává tak jako dříve rozkaz pro velitele automobilního praporu, náčelníka skladů a prostřednictvím náčelníka proviantní služby polním pekárnám, ale jeden rozkaz (nařízení) pro velitele práz. Obdobně tomu je i na stupni svazu a částečně i na stupni vyššího svazu. Zvyšujeme i úlohu štábu týlu svazu a vyššího svazu, protože zpracování rozkazu (nařízení) pro brigády materiálního zabezpečení je jejich povinností.

Na týlových velitelských stanovištích měníme rozsah, formy i čas k řešení součinností otázek tak, jak jsem uvedl. U vykonavatelů způsob i formu organizace součinnosti zásadně měníme. Součinnost neorganizujeme mezi samostatnými útvary a zařízeními, ale jako vnitřní součinnost v rámci praporu a brigád materiálního zabezpečení za řízení organického velitele především k realizaci plánu přísunu, popř. opravárenské činnosti a bojového zabezpečení. V tomto směru mají důležitou úlohu náčelníci štábů z hlediska sladění činnosti zástupců velitele i všech funkčních prvků, při tvorbě a všestranném zabezpečení zásobovacích proudů včetně organizace týlového průzkumu.

Odpovědnost velitelů a štábů praporu a brigád za komplexní splnění týlového zabezpečení v jejich působnosti se značně zvýšila. Na rozdíl od dosavadních organizačních struktur se jejich okruh působnosti značně rozšířil. Na stupni svazku a svazu zodpovídají za realizaci všech dopravně zásobovacích úkolů v rámci svazku a svazu od převzetí zásob od nadřízeného, tvorby vlastních zásob, zásobovacích proudů pro přísun podřízeným, vlastní přepravy materiálu až po předání zásob podřízeným, popř. odsuny materiálu od nich. Kromě toho zodpovídají i za výrobní a opravárenskou činnost. Na stupni vyššího svazu stejně tak za zabezpečení potřeb podřízeným ve stanoveném pásmu.

Všechny tyto okolnosti mají za následek zákonitě změny v metodice práce. Musíme upravit metodiky práce na týlových velitelských stanovištích (náčelníků týlu, štábu týlu, náčelníků služeb týlu i ostatních materiálních náčelníků) a nově zpracovat metodiky práce velitele, štábu a hlavních

funkcionářů prmrz a bmz. V tomto smyslu také přísně vymezit odpovědnost jednotlivých funkcionářů, zejména při řízení dopravně zásobovacího procesu, při jejich rozmístování, přemístování a bojovém zabezpečení. K tomu připravit adekvátní formalizovanou i ostatní dokumentaci.

Velkou pozornost musíme věnovat organizaci a zabezpečení spojení. Na jedné straně zjednodušujeme spojení a tím i velení mezi TVŠ a prmrz (bmz), ale na druhé straně je rozsáhlejší systém vnitřního spojení v těchto prvcích. Spojovací soustava sice umožňuje zabezpečit kvalitní a spolehlivé spojení mezi nimi, ale současné spojovací prostředky nejsou vybaveny utajovací a musíme počítat s větší potřebou času na předání rozkazů a nařízení (informací). Utajený přenos dat (výstupy a vstupy) pro výpočetní techniku tato spojovací soustava nezabezpečuje a vyžaduje tedy mnohem více času k jejich vzájemnému předávání. Vzhledem k novým organizačním strukturám musíme také u jednotlivých stupňů počítat s částečnou úpravou programového díla na výpočetní techniku.

Organizační struktury týlových velitelských stanovišť svazku, svazu i vyššího svazu při zavádění nových organizačních struktur neměníme, přičemž ale částečně měníme formy a způsoby velení směrem k nim. Centralizace velení vyžaduje na všech stupních přímé řízení a velení ná-

čelníky týlů jednotlivých stupňů, na stupni svazu a vyššího svazu prostřednictvím štábu týlu. Z těchto důvodů by bylo vhodné převést organizačně nebo alespoň operativně do štábů týlu příslušné orgány vojenské dopravy a vytvořit v nich organizačně samostatné skupiny pro řízení brigád materiálního zabezpečení.

Velmi důležitou otázkou při zavádění nových organizačních struktur je včasná příprava funkcionářů týlu podle předurčení k zvládnutí nových (upravených) funkčních povinností. K tomu musíme využít velitelskou přípravu, štábní nácviky, velitelsko-štábní cvičení, zkušební cvičení apod.

Pozornost musíme věnovat především velitelům a štábům praporů a brigád materiálního zabezpečení, při zkušebních cvičeních hlavně zkušebním úkolům z oblasti řízení a velení.

V důsledku postupného zavádění nových organizačních struktur týlu dochází ke zkvalitnění týlového zabezpečení vojsk zejména v dopravně zásobovací činnosti. Současně také dochází ke zkvalitnění velení týlu jak vyšší centralizací velení, tak kvalitativní změnou součinnostních vztahů zejména uvnitř týlu a zvýrazněním úlohy hlavních funkcionářů týlu. Aby tyto pozitivní skutečnosti byly plně využity, musíme adekvátně změnit metody a formy řízení týlu a v potřebné míře upravit i vnitřní struktury prvků řízení na týlových velitelských stanovištích.